

Л. В. КРАСИЦЬКА

**ПРОБЛЕМИ ЗДІЙСНЕННЯ
ТА ЗАХИСТУ ОСОБИСТИХ
ТА МАЙНОВИХ ПРАВ
БАТЬКІВ І ДІТЕЙ**

Монографія

Київ
2014

УДК 347.626:347.635/637
ББК 67.9(4 Укр)304.9
К78

Рецензенти

Борисова Валентина Іванівна – завідувач кафедри цивільного права № 1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, заслужений працівник освіти України;

Дзера Олександр Васильович – професор кафедри цивільного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, заслужений юрист України;

Луць Володимир Васильович – завідувач відділу проблем приватного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України.

Рекомендовано до друку Вченою радою Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України (протокол № 9 від 22 жовтня 2014 р.)

Красицька Л. В.

К78 Проблеми здійснення та захисту особистих та майнових прав батьків і дітей : монографія / Л. В. Красицька. – К. : Видавництво Ліра-К, 2014. – 628 с.

ISBN 978-966-2609-82-9

У монографії визначено методологічні засади здійснення та захисту прав батьків і дітей, розглянуто загальнотеоретичні положення про права батьків і дітей, принципи і межі їх здійснення, досліджено загальні положення про захист прав батьків і дітей, виявлено теоретичні та практичні проблеми здійснення та захисту особистих та майнових прав батьків і дітей, запропоновано шляхи їх вирішення та основні напрями правового регулювання відносин у сфері здійснення та захисту прав батьків і дітей, зроблено узагальнення і сформульовано пропозиції щодо вдосконалення правового механізму здійснення та захисту прав батьків і дітей. Проаналізовано норми чинного сімейного законодавства України та зарубіжних країн, правозастосовна практика, доктрина цивільного та сімейного права щодо правової охорони батьківських відносин.

Для науково-педагогічних працівників, науковців, аспірантів, студентів, практичних працівників правозастосовних органів та всіх, хто цікавиться проблемами сімейного права.

УДК 347.626:347.635/637

ББК 67.9(4 Укр)304.9

© Красицька Л. В., 2014

© Видавництво Ліра-К, 2014

ISBN 978-966-2609-82-9

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ БАТЬКІВ І ДІТЕЙ	12
Висновки до розділу 1	40
РОЗДІЛ 2. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРАВА БАТЬКІВ І ДІТЕЙ	43
2.1. Генезис прав батьків і дітей	43
2.2. Поняття та правова природа прав батьків і дітей	55
2.3. Підстави виникнення прав батьків і дітей	78
2.4. Класифікація прав батьків і дітей	109
Висновки до розділу 2	138
РОЗДІЛ 3. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ОСОБИСТИХ ТА МАЙНОВИХ ПРАВ БАТЬКІВ І ДІТЕЙ ...	144
3.1. Поняття здійснення особистих та майнових прав батьків і дітей	144
3.2. Суб'єкти здійснення особистих та майнових прав батьків і дітей	162
3.3. Принципи здійснення особистих та майнових прав батьків і дітей	219
3.4. Межі здійснення особистих та майнових прав батьків і дітей	256
3.5. Проблема зловживання правом при здійсненні особистих та майнових прав батьків і дітей	272
Висновки до розділу 3	290
РОЗДІЛ 4. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗДІЙСНЕННЯ ОСОБИСТИХ ТА МАЙНОВИХ ПРАВ БАТЬКІВ І ДІТЕЙ	298
4.1. Здійснення особистих прав батьків і дітей	298
4.2. Здійснення майнових прав батьків і дітей	339

Висновки до розділу 4.....	356
РОЗДІЛ 5. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗАХИСТ ОСОБИСТИХ ТА МАЙНОВИХ ПРАВ БАТЬКІВ І ДІТЕЙ	359
5.1. Поняття правового захисту особистих та майнових прав батьків і дітей.....	359
5.2. Загальні положення про форми захисту особистих та майнових прав батьків і дітей.....	378
5.2.1. Юрисдикційна форма захисту особистих та майнових прав батьків і дітей.....	378
5.2.2. Самозахист особистих та майнових прав батьків і дітей.....	412
Висновки до розділу 5.....	432
РОЗДІЛ 6. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ СПОСОБІВ ЗАХИСТУ ОСОБИСТИХ ТА МАЙНОВИХ ПРАВ БАТЬКІВ І ДІТЕЙ	436
6.1. Поняття та класифікація способів захисту особистих та майнових прав батьків і дітей.....	436
6.2. Окремі способи захисту особистих та майнових прав батьків і дітей.....	459
Висновки до розділу 6.....	554
ВИСНОВКИ	559
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	573